

## Motion till riksdagen 2007/08:Ju35

av **Lena Olsson m.fl. (v)**  
med anledning av prop. 2007/08:132

# Godkännande av rådets beslut om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2007/08:132 Godkännande av rådets beslut om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott.

## Motivering

Vänsterpartiet är djupt kritiskt till byggandet av Fästning Europa av vilket det gemensamma viseringssystemet är en del. Militariseringen av EU:s yttre gränser, transportörsansvar, Dublinbestämmelser och visumtvång hindrar människor i behov av skydd undan krig och förföljelse att söka asyl inom EU och tvingar i stället människor i händerna på flyktingsmugglare. Vi vänder oss mot ökad harmonisering av asyl- och invandringspolitiken och menar att detta kommer att leda till en ännu mer restriktiv politik på området och till en urholkning av asylrätten. Det som i stället behöver göras är att öppna för lagliga och fler vägar att söka asyl i det land den enskilde själv väljer.

Det nu aktuella beslutet innebär att man ska kunna ge brottsbekämpande myndigheter åtkomst till VIS. Det innebär ett stigmatiserande av personer som kommit från länder varifrån visumtvång gäller, alltså från länder som flyktingar kommer ifrån. Förslaget har som innebörd att de som väl kommit igenom nålsögat och fått beviljat visum, ändå ska utpekas som särskilt benägna att begå terroristbrott såväl som all annan brottslighet som ingår i den europeiska arresteringsordern. Med andra ord ska myndigheterna ha mer

## Fel! Okänt namn på

långtgående befogenheter gentemot personer från länder utanför EU än vad man har mot personer födda inom EU. Utan särskilt redovisade skäl ska man kunna kränka exempelvis afrikaners och asiaters integritet hårdare än västeuropéers. Man misstänkliggör stora kollektiv av människor utan särskilt redovisade skäl.

Titeln på regeringens proposition är bedräglig, eftersom den brottskatalog som rådsbeslutet ska tillämpas på omfattar mer än den allra allvarligaste brottsligheten. Däri ligger en stor del av vår kritik. Om förslaget begränsades till mycket allvarliga brott hade vi haft större förståelse för förslagen, även om vi även då hade sagt nej till dem. Det är också förhindrande av de allvarligaste brotten som används som skäl för förslagen. Men i stället handlar det om att använda den lista på brott som anges i rambeslutet om den europeiska arresteringsordern. Listan är lång och har kritiserats för att lämna alltför stort tolkningsutrymme. Det nu aktuella förslaget gör att viseringssystemet kan användas av brottsbekämpande myndigheter för en stor mängd brott. Detta är ett tydligt exempel på strukturell diskriminering.

Särskilt Datainspektionen och juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet har ifrågasatt vissa begrepp och ställningstaganden i rådsbeslutet och regeringens promemoria om genomförandet. Bland annat gäller det oklarheter kring vad som i rådsbeslutet menas med att sökningar i VIS ska avse ”specifikt ärende” och att det ska vara ”nödvändigt” för att förebygga, utreda eller upptäcka brott. Man menar också att det bör anges i lag och inte i förordning vilka myndigheter som får använda sig av VIS, att det inte finns tillräckliga möjligheter för den enskilde att få skadestånd om misstag begås.

Det kan med fog hävdas att beredningsarbetet kring detta ärende är långt ifrån ambitiöst. Det har framförts klagomål från vissa av de remissinstanser som ändå har fått chans att yttra sig över att remisstiden bara har varit en dryg vecka. Riksdagen ställs nu inför att godta eller förkasta en proposition med förslag av mycket integritetskänslig karaktär, men där man egentligen inte vet exakt vad man har att ta ställning till. Vid dessa typer av viktiga beslut krävs färdiga och välberedda lagstiftningsförslag innan riksdagen förbinder sig att genomföra besluten.

Efter Integritetsskyddskommitténs samstämmiga kritik mot bristerna i beredningsarbetet kring integritetskänsliga förslag hade det varit rimligt att regeringen tog till sig synpunkterna. Detta har inte skett, utan man vill stressa igenom förslag för att inte komplicera genomförandet av Lissabonfördraget. Detta är ett mycket märkligt sätt att förhålla sig till de fri- och rättigheter som finns fastslagna i regeringsformen och internationella konventioner.

Riksdagen bör avslå propositionen.

Stockholm den 6 maj 2008

*Lena Olsson (v)*

*Marianne Berg (v)*

*Hans Linde (v)*

*Alice Åström (v)*

*Amineh Kakabaveh (v)*

*Gunilla Wahlén (v)*